

Evropska komisija razmatra izmenu zakonske regulative, čime bi mogla da blokira plan vlasti u Bukreštu, prema kome bi pojedina postrojenja za proizvodnju električne energije dobijala subvencije samo da njihovi kapaciteti ostanu u pripravnosti, kako bi u svakom trenutku mogli da isporuče električnu energiju kada to bude bilo potrebno, u intervalima sa vršnom potrošnjom, na osnovu sistema koji je već uspostavljen u Evropskoj uniji, uvođenjem tzv. „mehanizma kapaciteta“.

Osnovni princip ovog mehanizma, koji se već primenjuje u nekoliko zemalja EU, jeste da se proizvođačima električne energije ne plaća za električnu energiju koju isporuče u sistem, već da održavaju proizvodne jedinice u pripravnosti za isporuku u slučaju potrebe. Isplata mora pokriti sve troškove održavanja elektrana u pripravnosti. Ove isplate vrše operatori prenosa, odnosno snabdevači krajnjih kupaca, ali sredstva za to u suštini obezbeđuju potrošači putem stavke uključene u njihove mesečne račune, za već poznate zelene sertifikate, namenjene subvencionisanju proizvodnje obnovljive energije. Mehanizam takođe ima za cilj podsticanje novih investicija u kapacitete za proizvodnju električne energije, uz subvencije koje su dostupne i za ove projekte.

Vlada razmatra uvođenje takvog sistema i odluka će uslediti nakon završetka studije Transelektrike.

„U avgustu 2017. godine, s obzirom na dešavanja na evropskoj i globalnoj energetske sceni, uključujući predloge iz Paketa za čistu energiju, Transelektrika je inicirala izvođenje nove studije o kompatibilnosti nacionalnog energetske sistema, na srednji i duži rok, u cilju upostavljanja kapaciteta i strukture proizvodnje neophodnih za funkcionisanje sistema, kao i potencijalnog tržišta kapaciteta, u uslovima povećanja udela obnovljivih izvora u strukturi proizvodnje. Studija bi trebala biti završena tokom 2019. godine, a u skladu sa njenim preporukama analiziraće se mogućnost implementacije tržišta kapaciteta u Rumuniji“, navodi se u zvaničnom dokumentu, koji se bavi situacijom u termoelektranama Mintia i Parošeni u okviru Energetskog kompleksa Hunedoara.

Problem može nastati ako vlasti u Briselu odluče da drastično ograniče obim primene mehanizma kapaciteta. Naime, predloženo je da se ova vrsta državne pomoći može dodeliti samo za postrojenja koja ne emituju više od 550 mg CO₂ po kWh proizvedene električne energije. Ovaj predlog odbacilo je nekoliko država, uključujući Poljsku, jednog od najvećih evropskih proizvođača električne energije iz uglja. Predlog bi ograničio rad postrojenja na ugalj na oko 200 sati godišnje.

Eventualno usvajanje ovog propisa bio bi još jedan evropski propis koji utiče na Energetske komplekse Hunedoara i Mintia.

Nedavno je na neformalnom sastanku ministara energetike EU, održanom u Lincu od 17. do

19. septembra, rumunski ministar energetike Anton Anton rekao da je period rada termoelektrana na ugalj, koje su u procesu eksploatacije, potrebno produžiti do 2030. godine, kako bi se osigurala održiva tranzicija ka čistoj energiji i garantovala sigurnost snabdevanja.

„Za Rumuniju, zabrinjavajuća je mogućnost isključivanja sa tržišta proizvodnih kapaciteta na bazi domaćeg uglja, povećanjem cene sertifikata za emisije. Verujemo da takav pristup, na srednji i duži rok, može da stvori velike probleme u nacionalnom energetsom sistemu i posredno dovede u pitanju energetska sigurnost. Sigurnost snabdevanja jeste i mora ostati u nadležnosti država članica. Da bi se obezbedila tranzicija i podrška čistoj energiji, i garantovala sigurnost snabdevanja, posebno za zemlje koje se oslanjaju na ugalj u velikoj meri, potrebno je produžiti period rada postojećih termoelektrana na ugalj najmanje do 2030. godine“, rekao je rumunski ministar energetike.

Prema saopštenju Ministarstva energetike, ministar Anton je takođe govorio o specifičnosti strateških rezervi koje ne mogu biti predmet tržišne regulative.

Što se tiče limita od 550 grama CO₂ po kWh za energetske kapacitete koji mogu izaći na tržište, ministar Anton je istakao da se na taj način eliminišu kapaciteti koji su u procesu modernizacije i nove jedinice koje ne mogu da koriste mehanizme kapaciteta. Ova veoma striktna granica utiče upravo na kapacitete koji značajno doprinose energetske bezbednosti, navodi se u saopštenju.

U februaru 2018. Evropska Komisija je, u skladu sa regulativom EU o državnoj pomoći, odobrila uvođenje mehanizma kapaciteta u šest država, a to su Nemačka, Francuska, Italija, Poljska, Belgija i Grčka.

Izvor: profit.ro